

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

DRG
RESTART

KlasifiKon 2017

**Kongresové
centrum
Nemocnice
Na Homolce**

**Klinické klasifikační
a terminologické
systémy v českém
zdravotnictví**

Vážení účastníci KlasifiKonu 2017,

jsme rádi, že Vás můžeme po úspěchu loňského semináře o klasifikačních a terminologických systémech ve zdravotnictví dnes přivítat na akci, která je větší jak časovou dispozicí, tak i šíří odborného obsahu.

Pozvání přijali experti ze tří významných zahraničních (resp. mezinárodních) organizací, které se podílejí na mezinárodním úsilí o standardizaci terminologie používané ve zdravotnictví a prostřednictvím klasifikací umožňují jednotlivé prvky v tomto oboru lidské činnosti popsat a zařadit. Nejedná se jen o diagnózy a případy onemocnění, ale také o prováděné zákroky nebo zdravotnické prostředky. Přesný popis, jednoznačně zaznamenaná a předaná informace, které jsou ve zdravotnictví víc než v jiných odvětvích otázkou zdraví, bezpečnosti nebo i života lidí. Umožňují péči o pacienty nejen podrobně sledovat, ale i správně zacílit a řídit, stejně jako řídit celé zdravotnictví nebo jeho části.

Prostřednictvím Mezinárodní klasifikace nemocí můžeme sledovat vývoj a srovnávat s okolními státy zdravotní situaci a úmrtnost. Pomocí Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví můžeme sledovat úspěšnost léčby a rehabilitace v regionálním, národním i mezinárodním kontextu a zjišťovat potřeby sociálních služeb. Prostřednictvím Mezinárodní klasifikace nemocí pro onkologii můžeme přesně sledovat jednotlivé morfologické typy novotvarů a jejich lokalizaci, plánovat léčbu a prevenci. Prostřednictvím terminologie vzácných nemocí Orphanet jsme schopni identifikovat i velmi vzácná a velmi nákladná onemocnění, včas je poznat, lépe je léčit a vhodně plánovat zdroje.

Světová zdravotnická organizace, další mezinárodní autority nebo jednotlivé národní instituce vyvíjejí mnoho terminologických a klasifikačních nástrojů pro zdravotnictví. Cílem této konference je pomoci podat o nich ucelený přehled. Mnohdy totiž vyvstává v českém zdravotnictví potřeba sledovat nějaký konkrétní ukazatel, sbírat data, klasifikovat segment péče, řešit nějaký konkrétní problém, ale bez přehledu a znalostí zahraničních přístupů mohou být snahy o řešení v úzkém národním kontextu neúspěšné, krátkodobé nebo neefektivní.

Je jen na nás, jestli zahraniční zkušenosti využijeme, ať ke srovnání se s ostatními státy, nebo ke zlepšení systému českého zdravotnictví a lepší léčbě a prevenci nemocí. Stejně tak úspěchy českých řešení v tvorbě nebo implementaci klasifikačních systémů by měly být prezentovány na mezinárodním poli, třeba proto, že mnoho okolních evropských států řeší stejné problémy jako my a se stejně omezenými prostředky a naše zkušenosti může uvítat.

Přeji Vám, aby KlasifiKon 2017 pro Vás byl přínosem a inspirací.

MUDr. Miroslav Zvolský,
Oddělení klinických klasifikací DRG
Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Obecné informace

Název konference	KlasifiKon 2017
Ročník	2. ročník
Datum konání	7. – 8. listopadu 2017
Místo konání	Kongresové centrum Nemocnice Na Homolce Roentgenova 37/2, 150 30 Praha 5
Jazyk konference	ČJ, AJ, simultánně tlumočeno
Konferenční web	http://www.uzis.cz/akce/klasifikon-2017-konference-o-klinickyh-klasifikacnich-terminologickyh-systemech-7-8-11-2017

Doprava

Ke Kongresovému centru Nemocnice Na Homolce se můžete dopravit autobusem **č. 167** od stanice metra B Anděl nebo od stanice metra A Nemocnice Motol.

Doporučenou výstupní stanicí ze směru stanice metra A Nemocnice Motol je „**Nemocnice Na Homolce**“. Zastávka se nachází před hlavní budovou nemocnice (viz mapa areálu). Ke kongresovému centru se tak můžete dostat průchodem přes areál nemocnice.

V případě cesty od stanice metra B Anděl je doporučenou zastávkou „**Sídlíště Homolka**“, která je od kongresového centra vzdálena do 5 minut peší chůzí.

V případě parkování jsou k dispozici parkovací místa před hlavní budovou nemocnice. Parkoviště je zpoplatněno.

Konkrétní **dopravní spojení** naleznete na internetových stránkách: <http://jizdnirady.idnes.cz/praha/spojeni/>

Ubytování

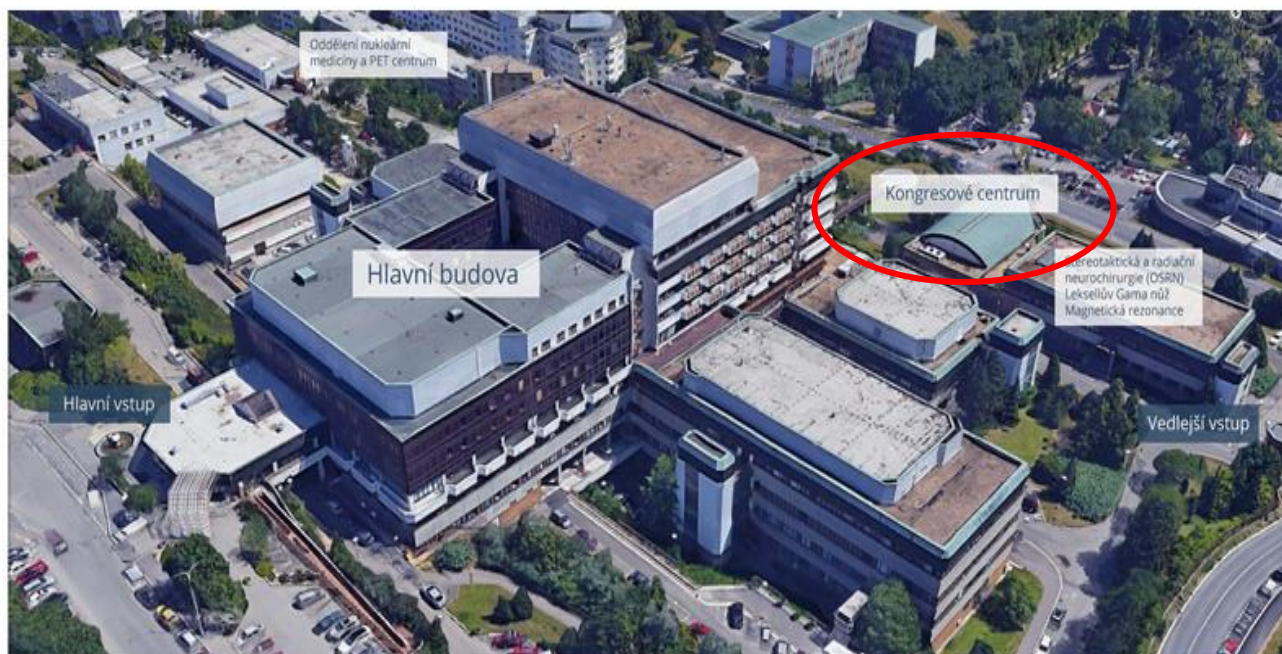
Ubytování si každý účastník zajišťuje individuálně na základě vlastního výběru.
Tipy na ubytování v blízkosti místa konání konference:

- **Hotel Golf** <http://www.hotel-golf.cz/>
- **Hotel Ibis** <https://www.accorhotels.com/gb/hotel-5211-ibis-praha-mala-strana/index.shtml>
- **Hotel Popelka** <http://www.hotelpopelka.cz/>
- **Hotel Adalbert** <https://hoteladalbert.cz/>

Orientace

Kongresové prostory jsou umístěné v zahradě areálu nemocnice mimo hlavní budovu

Obrázek: 3D mapa areálu - Nemocnice Na Homolce. In: Nemocnice Na Homolce 2017 [online]. 2017 [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: <https://www.homolka.cz/pro-pacienty/3d-mapa-arealu/>

Zastávka
„Nemocnice
Na Homolce“

Zastávka
„Sídliště
Homolka“

PROGRAM KONFERENCE

Úterý 7. listopadu 2017

8:30 – 9:30

REGISTRACE

9:30 – 9:45

Zahájení konference

doc. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D.

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

JUDr. Mgr. Vladimíra Těšitelová

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

prof. MUDr. Štěpán Svačina, DrSc., MBA

Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně

MUDr. Miroslav Zvolský

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

PŘEHLEDOVÉ PŘEDNÁŠKY

9:45 – 10:30

The DIMDI and its contributions to the WHO-FIC Network

Dr Ulrich Vogel, The German Institute of Medical Documentation and Information (DIMDI) and its contribution to the WHO Family of International Classifications (WHO-FIC) Network

10:30 – 11:15

The need for a global language - SNOMED CT

Ian Green, Clinical Engagement and Education Business Manager at SNOMED International, Spojené království

11:15 – 11:30

Přestávka na kávu

11:30 – 12:15

GMDN – Introduction and International Use

Dr Barry Daniels, Technical Lead, GMDN Agency, Spojené království

12:15 – 13:00

Aktivity ÚZIS ČR v přejímání, implementaci a tvorbě klasifikací

MUDr. Miroslav Zvolský, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

13:00 – 14:00

Oběd

Blok přehledových přednášek zahrnuje příspěvky, které budou přednesené v anglickém jazyce a budou simultánně tlumočeny do českého jazyka.

TERMINOLOGIE – ZÁKLAD SROZUMITELNOSTI ZDRAVOTNICTVÍ

předsedající doc. MUDr. Martin Vokurka, CSc.

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy

- 14:00 – 14:15 **Ozvěny SNOMED CT Expo Bratislava 2017**
MUDr. Irena Rubešová, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
- 14:15 – 14:35 **Terminologie vzácných nemocí - Orphanet**
MUDr. Pavel Tesner, 2. lékařská fakulta Univerzity Karlovy
- 14:35 – 14:50 **Výzvy lékařské terminologie v českém prostředí**
Mgr. Aleš Beran, Ph.D., 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy
- 14:50 – 15:00 **Terminologické změny v Mezinárodní klasifikaci nemocí**
Mgr. Dalibor Slovák, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
- 15:00 – 15:10 **Tezaurus MeSH – několik poznámek k tvorbě a revizi českého překladu (praktické zkušenosti)**
Mgr. Alena Smutná, RNDr. Alena Šímová, Mgr. Jitka Šrajerová, NLK
- 15:10 – 15:30 **Přestávka na kávu**

OBOROVÉ KLASIFIKACE A KLASIFIKACE WHO

předsedající doc. MUDr. Olga Švestková, Ph.D.

Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

- 15:30 – 15:50 **ATC/DDD mezinárodní klasifikace léčiv**
Mgr. Irena Storová, Státní ústav pro kontrolu léčiv
- 15:50 – 16:10 **TNM klasifikace zhoubných novotvarů, 8. verze (TNM8)**
MUDr. Jiří Novák, Masarykův onkologický ústav
- 16:10 – 16:30 **Mezinárodní klasifikace nemocí pro onkologii – MKN-O-3**
prof. MUDr. Václav Mandys, CSc., 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy
- 16:30 – 16:45 **Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví WHO**
doc. MUDr. Olga Švestková, Ph.D., Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

- 16:45 – 17:00 **Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, dotazník WHODAS 2.0 a související nástroje**
MUDr. Petra Sládková, Ph.D., Klinika rehabilitačního lékařství,
1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice
v Praze
- 17:00 – 17:10 **Funkční míra nezávislosti – měřící nástroj v posouzení soběstačnosti**
Mgr. Anna Krulová, Bc. Mária Krivošíková M.Sc., Klinika rehabilitačního
lékařství, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Všeobecná fakultní
nemocnice v Praze
- 17:10 – 17:30 **Barthelové test a další objektivizující škály v ošetřovatelství**
doc. PhDr. Andrea Pokorná, Ph.D., Ústav zdravotnických informací
a statistiky ČR
- 17:30 – 17:50 **Závěrečná diskuse a koktejl**

Středa 8. listopadu 2017

8:30 – 9:00 **REGISTRACE**

CASEMIX KLASIFIKACE A SOUVISEJÍCÍ NÁSTROJE

předsedající Ing. Jan Linda

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

- 9:00 – 9:30 **CZ-DRG návrh systému klasifikace**
RNDr. Tomáš Pavlík, Ph.D., Ústav zdravotnických informací a statistiky
ČR, Masarykova Univerzita
- 9:30 – 10:00 **CZ-DRG oceňování hospitalizačních případů**
Ing. Markéta Bartůňková, Ústav zdravotnických informací
a statistiky ČR
- 10:00 – 10:20 **Klasifikace zdravotnické techniky – přístupy a problémy**
prof. Ing. Peter Kneppo, DrSc., Fakulta biomedicínského
inženýrství ČVUT Praha

KLASIFIKACE ZDRAVOTNÍCH INTERVENČÍ

- 10:20 – 10:40 **Seznam zdravotních výkonů – historie, možnosti kultivace, výzvy**
Mgr. Pavlína Žilová, Ministerstvo zdravotnictví ČR
- 10:40 – 11:00 **Přestávka na kávu**

KlasifiKon 2017

7. – 8. listopadu 2017

Kongresové centrum Nemocnice Na Homolce

- 11:00 – 11:20 **ICHI, mezinárodní standard pro popis poskytnuté péče**
MUDr. Irena Rubešová, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
- 11:20 – 11:40 **Klasifikace hospitalizačních procedur – základní principy, nástroje pro asistované kódování**
MUDr. Pavlína Vyhnanovská, Ph.D., Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
- 11:40 – 12:00 **Ukázka identifikace/kódování klinických situací v různých klasifikačních systémech zdravotních intervencí**
MUDr. Miroslav Zvolský, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

KÓDOVÁNÍ MORTALITNÍCH DAT

- 12:00 – 12:30 **Výběr základní příčiny smrti a kvalita vyplnění LPZ**
Mgr. Magdaléna Baštecká, Bc. Kateřina Alexanderová, Český statistický úřad
- 12:30 – 13:30 **Oběd**

KVALITA KÓDOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

- 13:30 – 14:00 **Kategorizace zdravotnických prostředků z pohledu VZP ČR**
Ing. Zuzana Ticháčková, Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR
- 14:00 – 14:20 **Metodika kódování IR-DRG pro rok 2018, nástroje pro kódování, vzdělávací aktivity**
Mgr. Petra Przczková, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
- 14:20 – 14:30 **Národní pravidla kódování diagnóz dle MKN-10**
MUDr. Miroslav Zvolský, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
- 14:30 – 14:50 **Tvorba pravidel kódování novotvarů pro systém CZ-DRG**
MUDr. Jiří Šedo, Ph.D., Masarykův onkologický ústav
- 14:50 – 15:10 **Pravidla pro kódování diagnóz u onemocnění nervové soustavy v systému CZ-DRG**
MUDr. Michal Pelíšek, Nemocnice Strakonice
- 15:10 – 15:20 **Přestávka na kávu**

-
- 15:20 – 15:40 **Pravidla pro kódování diagnóz u onemocnění oka v systému CZ-DRG**
MUDr. Pavel Turek, Nemocnice Znojmo
- 15:40 – 16:00 **Pravidla pro kódování diagnóz u onemocnění oběhové soustavy
v systému CZ-DRG**
MUDr. Martin Papáč, MBA, Institut Klinické a Experimentální Medicíny
- 16:00 – 16:15 **Představení aktualizace Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-10)
pro rok 2018**
Mgr. Dalibor Slovák, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
- 16:15 - 16:30 **Informace o výukovém programu MKN-10 (ICD-10 Training Tool)**
PhDr. Petra Nováková, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
- 16:30 – 17:00 **Diskuze ke kódování zdravotních služeb**
řídí MUDr. Irena Rubešová, Ústav zdravotnických informací
a statistiky ČR
- 17:00 – 17:30 **Závěr konference**

**7. listopad
9:45 – 10:30**

The DIMDI and its contributions to the WHO-FIC Network

Profil přednášejícího

Dr Ulrich Vogel

Deutsches Institut für Medizinische Dokumentation und Information

Jako institut, pověřený Ministerstvem zdravotnictví Spolkové republiky Německo, je DIMDI (Deutsches Institut für Medizinische Dokumentation und Information) zodpovědný za vydávání oficiálních lékařských klasifikací a poskytuje další terminologie a standardy, které jsou důležité pro zdravotní tematiku. Kromě toho DIMDI vyvíjí a provozuje databázové informační systémy pro léčiva, zdravotnické prostředky a zdravotní péči a je odpovědný za program hodnocení zdravotnických technologií (HTA). Ve své roli jednoho ze spolupracujících center v rámci sítě WHO-FIC (WHO Family of International Classifications) se institut aktivně podílí na udržování a rozvoji současných a budoucích klasifikací v oblasti zdraví, což zahrnuje 11. revizi Mezinárodní klasifikace nemocí (ICD).

<http://www.dimdi.de/>

KlasifiKon 2017

7. – 8. listopadu 2017

Kongresové centrum Nemocnice Na Homolce

7. listopad
10:30 – 11:15

The need for a global language - SNOMED CT

Profil přednášejícího

Ian Green

Customer Relations Lead, Europe and Clinical Engagement Business Manager

Ian pochází z Velké Británie a za dobu posledních 5 let práce pro SNOMED International zastoupil již mnoho pozic. Původem vystudovaný zdravotní bratr přesunul svůj zájem do oblasti zdravotního managementu a informatiky. Předtím pracoval pro NHS (Národní zdravotní služba) ve Velké Británii. Podílel se na tvorbě READ kódů (standardy klinické terminologie) a SNOMED klinických termínů po dobu delší než 10 let. Kromě obecného zájmu přesahujícího do veškerých oblastí zdravotnické informatiky je také zainteresovaný do spolupráce s klinickými pracovníky. S těmi vyvíjí klinickou terminologii, která by splňovala požadavky všech kliniků po celém světě a která by umožnila změnit způsob poskytování zdravotní péče ve prospěch pacientů.

Ian získal titul MSc. v oboru kvalita zdravotní péče se zaměřením na zavádění medicíny založené na důkazech a klinické řízení zaměřené na procesy řízení kvality. Ianovi zájmy jsou čtení, hudba, motocyklové závody a rodina.

Prezentace bude věnována struktuře elektronických zdravotních záznamů a jejich potřebě standardizace. Zaměříme se na základní informační a terminologické modely, budeme zjišťovat v jakých oblastech je nástroj SNOMED CT ideálně využitelný. Následně se přesuneme k detailnímu popisu SNOMED CT, včetně jeho struktury, vlastností a způsobu jejich využívání pro podporu zdravotní péče a klinických pracovníků. Nakonec si ukážeme přístup ke SNOMED CT prostřednictvím webového prohlížeče.

<https://www.snomed.org/>

KlasifiKon 2017

7. – 8. listopadu 2017

Kongresové centrum Nemocnice Na Homolce

**7. listopad
11:30 – 12:15**

GMDN – Introduction and International Use

Profil přednášejícího

Dr Barry Daniels

Technical Lead, GMDN Agency

Barry Daniels zahájil svou kariéru jako lékař, specializovaný na řadu chirurgických oborů, před tím než se dotkl problematiky medicínské informatiky, kde působil v roli systémového analytika se zvláštním zájmem o zavádění systémů kódování v oblasti zdravotnictví. Poté, co pracoval jako vývojář softwaru zaměřený se na tvorbu webových stránek a databází, nastoupil do agentury GMDN (Global Medical Device Nomenclature), kde nyní zastupuje vedoucí pozici pro oblast techniky "Technical Lead". Zodpovídá tak za správu datové sady GMDN a dohlíží na IT infrastrukturu agentury.

<https://gmdnagency.org/>

KlasifiKon 2017

7. – 8. listopadu 2017

Kongresové centrum Nemocnice Na Homolce

7. listopad
12:15 – 13:00

Aktivity ÚZIS ČR v přejímání, implementaci a tvorbě klasifikací

Přednášející

MUDr. Miroslav Zvolský

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

ÚZIS ČR dlouhodobě realizuje správu českých překladů mezinárodních klasifikací pro oblast zdravotnictví, ať již přímým kontaktem s garantujícími mezinárodními organizacemi (především WHO) nebo na základě pověření Ministerstva zdravotnictví. V roce 2017 probíhaly práce na překladu nejnovější verze Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-10 WHO verze 2016) a na vzniku českého překladu e-learningového nástroje vzdělávajícího v základech klinického kódování prostřednictvím MKN-10. Probíhal překlad 8. verze TNM klasifikace zhoubných novotvarů a zatím nefinalizovaná snaha o masové použití Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví (MKF) pro popis funkčního stavu pacienta. Pokračovaly aktivity v oblasti terminologie a klasifikace vzácných onemocnění, kategorizace zdravotnických prostředků a standardizace škál pro posouzení funkčního stavu a soběstačnosti pacientů. Klíčem je především podpora uživatelů a integračních řešení pro použití mezinárodních klasifikací pro záznam zdravotního stavu pacienta v klinických informačních systémech.

7. listopad
14:00 – 14:15

Ozvěny SNOMED CT Expo Bratislava 2017

Přednášející

MUDr. Irena Rubešová

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Ohlédneme se za společným setkáním členů a sympatizantů Snomed CT v Bratislavě v říjnu 2017. Představíme si praktické ukázky používání Snomed CT z Nizozemí a Kanady. Krátce se zamyslíme nad vizemi a perspektivami Snomed CT v České republice.

7. listopad
14:15 – 14:35

Terminologie vzácných nemocí - Orphanet

Přednášející

MUDr. Pavel Tesner

MUDr. Markéta Vlčková, Ph.D.

MUDr. Radka Kremlíková Pourová, Ph.D.

Ústav biologie a lékařské genetiky 2.LF UK a FN Motol, Praha

Orphanet je portál o vzácných onemocnění sloužící ke zlepšování diagnostiky, léčby a péči o pacienty. Obsahuje klasifikační systém pro vzácná onemocnění a v nedávné době proběhl jeho překlad do češtiny. Náš tým (spolu s dalšími) na tomto překladu spolupracoval, při překladu jsme se museli potýkat s mnohými problémy, jak jazykovými, tak odbornými. Na mnoha příkladech vás seznámím s tím, jak překlad probíhal.

7. listopad
14:35 – 14:50

Výzvy lékařské terminologie v českém prostředí

Přednášející

Mgr. Aleš Beran, Ph.D.

Ústav dějin lékařství a cizích jazyků 1. LF UK

Příspěvek přináší pohled filologa na proces vytváření a kodifikace lékařských termínů v českém klinickém prostředí, a to zejména v souvislosti s klinickými klasifikacemi. Ty se za určitých okolností mohou stát vedle slovníkových a encyklopedických příruček důležitým normotvorným zdrojem formujícím jazykovou podobu v praxi užívané lékařské terminologie, a mohou tak pozitivně ovlivňovat kvalitu lékařského diskurzu na všech možných úrovních. Nutnou podmínkou tohoto stavu je na jedné straně jazyková koncepčnost, čistota a systémovost terminologického systému, na straně druhé jeho akceptabilita ze strany odborné veřejnosti. Terminologický prostor je vymezen třemi základními jazykovými rovinami: 1) termín v originální (obvykle latinské) podobě, např. tonsillitis acuta, 2) adaptovaná forma cizojazyčných výrazů, např. akutní tonzilitida, 3) česká forma termínu, např. akutní zánět mandlí. Záměrná preference jedné z vyjmenovaných rovin je nezbytným předpokladem žádoucí jazykové konzistence terminologického systému. Do kodifikačního procesu však vstupuje řada dalších aspektů, které zmíněné členění terminologického systému do značné míry relativizují. Jsou to především síla tradice a požadavky praxe. Ty vnášejí do práce terminologa značné napětí a vytvářejí jakési rozhodovací pole vymezené dvěma extrémy: 1) preskriptivní přístup (tj. předepisování jazykově korektní formy bez ohledu na jazyk praxe), 2) deskriptivní přístup (tj. mechanický popis v praxi užívaných termínů bez ohledu na jazykovou korektnost). Při hledání optimálního řešení musí terminolog vždy hledat funkční kompromis mezi těmito dvěma přístupy, což reálně přináší nutnost posuzovat jeden každý termín zvlášť. Všechny výše zmíněné obecné postřehy se autor snaží dokumentovat na příkladech konkrétních terminologických problémů, které se objevily převážně v souvislosti s přípravou revize MKN-10 a české verze ORPHANETu.

7. listopad
14:50 – 15:00

Terminologické změny v Mezinárodní klasifikaci nemocí

Přednášející

Mgr. Dalibor Slovák

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Při příležitosti aktualizace MKN-10 k 1.1.2018, která vyústí rovněž v nové knižní vydání všech tří svazků, přistoupil tým zabývající se klinickými klasifikacemi k revizi terminologie použité zejména v Tabelární části. Všechny změny byly konzultovány s expertem na medicínskou terminologii a obvykle i s lékařem z daného oboru. Pokus o sjednocení by často měl velký dopad při používání, proto větší změny hodláme řešit až při překladu MKN-11. Při sjednocování terminologie rovněž vzniká napětí mezi deskriptivním a preskriptivním přístupem, např. v otázce použití latinských, počestělých nebo českých termínů. Přesto došlo k vyjasnění a zpřesnění přibližně v padesáti terminologických otázkách.

**7. listopad
15:00 – 15:10**

**Tezaurus MeSH – několik poznámek k tvorbě a revizi českého překladu
(praktické zkušenosti)**

Přednášející

Mgr. Alena Smutná

RNDr. Alena Šímová

Mgr. Jitka Šrajerová

Národní lékařská knihovna

Tezaurus Medical Subject Headings (MeSH) je americký slovník určený pro zpracování, pořádání a vyhledávání biomedicínských informací. Jeho producentem je National Library of Medicine USA (NLM). Slovník má hierarchickou strukturu, základem je 16 věcných kategorií. Základní jednotkou tezauru je deskriptor, který obsahuje koncepty a k nim se vážící synonyma. Slovník je aktualizován 1x ročně. Překlad slovníku do českého jazyka zajišťuje Národní lékařská knihovna (NLK) již od roku 1977. Od roku 2010 se do českého jazyka překládají i definice termínů. Český překlad verze 2017 obsahuje 28.472 deskriptorů, 10.554 nepreferovaných konceptů, 29.157 viz odkazů a 5.496 definic. Každý rok přibude několik set nových deskriptorů, které je třeba přeložit. NLK nevytváří jen nové překlady, také pravidelně reviduje a doplňuje i starší deskriptory. Snahou je, aby překlady odpovídaly aktuální české terminologii. Při práci na překladu je tak nutné zohledňovat současný stav českého pravopisu a odborné terminologie a zajistit uživatelskou přívětivost tohoto slovníku.

7. listopad
15:30 – 15:50

ATC/DDD mezinárodní klasifikace léčiv

Přednášející

Mgr. Irena Storová

Státní ústav pro kontrolu léčiv

ATC = anatomicko-terapeuticko-chemická klasifikace je mezinárodní systém třídění léčivých látek, který spravuje Spolupracující centrum WHO. V tomto systému klasifikace jsou léčivé látky rozděleny pomocí alfanumerického kódu do různých skupin podle orgánových systémů, na něž působí, a dále podle jejich terapeutických, farmakologických a chemických vlastností. Spolu s definovanou denní dávkou DDD jako technickou srovnávací jednotkou, která je přibližně srovnatelná s průměrnou denní terapeutickou dávkou pro dospělého člověka, a jednotek, které se od DDD odvíjejí (např. počet DDD/1000 obyvatel a den, počet DDD na 100 ošetřovacích dnů, počet DDD/1000 pojištěnců a den), vytváří tento systém jednotnou metodiku vhodnou pro vzájemné porovnávání a sledování spotřeb léčivých přípravků vhodnou pro zpracování pomocí výpočetní techniky.

7. listopad
15:50 – 16:10

TNM klasifikace zhoubných novotvarů, 8. verze (TNM8)

Přednášející

MUDr. Jiří Novák

Masarykův onkologický ústav

Klasifikace TNM představuje jeden ze základních mezinárodních klasifikačních systémů v onkologii. Tato klasifikace slouží k popisu anatomického rozsahu solidních nádorových onemocnění - v místě primárního nádoru (T), v oblasti spádových mízních uzlin (N) a v místech vzdáleného orgánového metastatického postižení (M). Celkový rozsah zhoubného nádorového onemocnění se souhrnně popíše/klasifikuje pomocí konkrétních hodnot pro T, N a M; z hodnot T, N a M se následně určí tzv. klinické stadium onemocnění.

Klasifikační systém TNM byl vyvinut v polovině minulého století nejprve pro primární nádory prsu a hrtanu, později byl rozšířen a zaveden pro většinu ostatních orgánových lokalizací. V současnosti je používáno sedmé vydání TNM klasifikace (TNM-7), připravuje se zavedení vydání osmého (TNM-8).

Klasifikační příručka TNM je určena pro onkology, pathology a další odborníky podílející se na onkologické péči. Záznam v TNM klasifikaci představuje jednu ze stěžejních informací o konkrétním případě. Souhrnné údaje o TNM a stadiu se využívají pro účely vědecké i pro potřeby organizace a řízení onkologické zdravotní péče. Záznamy o TNM a stadiu jsou součástí dat Národního onkologického registru ČR.

**7. listopad
16:10 – 16:30**

Mezinárodní klasifikace nemocí pro onkologii – MKN-O-3

Přednášející

prof. MUDr. Václav Mandys, CSc.

Ústav patologie 3. lékařské fakulty UK a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady Praha

Mezinárodní klasifikace nemocí pro onkologii (MKN-O) byla sestavena před čtyřiceti lety zejména pro potřeby onkologických registrů pro kódování histologického typu (morfologie) a místa (topografie) nádorů a zároveň uvádí oficiální názvosloví jednotlivých typů nádorů inkorporované zároveň do Systemizovaného názvosloví v medicíně (SNOMED). Historicky vychází morfologická část MKN-O z Manuálu nádorové nomenklatury a kódování (MONTAC) publikovaného *American Cancer Society* a její topografická část z Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN), publikované Světovou zdravotnickou organizací (WHO). Třetí vydání (MKN-O3) z roku 2000 obsahuje dvojí klasifikaci s kódovacími systémy jednak pro topografii (místo původu nádoru), jednak pro morfologii (histologický typ nádoru). **Oddíl topografie** vychází z části II. kapitoly MKN-10 uvádějící maligní nádory. Topografický kód je uveden písmenem C, po kterém následují dvě číslice označující lokalitu a tečkou je oddělena třetí číslice určující sublokalitu. Příkladem může být kód nádoru těla žaludku C16.2 (16=žaludek; 2=tělo). Použity jsou kódy od čísla C00.0 do čísla C80.9. **Oddíl morfologie** je seznamem specifických histologických typů nádorů. Morfologický kód pro jednotlivé typy nádorů je uveden písmenem M-, po kterém následují čtyři číslice přiřazené danému histologickému typu. Pátá číslice připojená za lomítkem určuje biologické chování nádoru (0=benigní; 1=nejisté, zda benigní či maligní; 2=intraepiteliální neoplazie vysokého stupně; 3=maligní v primární lokalizaci; 6=maligní metastatický; 9=maligní, nejisté, zda primární či metastatický). Další číslo na posledním místě kódu za mezerou se používá pouze u nádorů maligních pro označení histologické diference (grading). Příkladem je kód pro středně diferencovaný dlaždicový karcinom M-8070/3 2. Seznam uvádí kódy od M-8000/0 do M-9989/3. I když základním cílem a nejvýznamnějším kladem klasifikace MKN-O je její využití pro potřeby onkologických nebo nádorových registrů, její zavedení má širší uplatnění. Používání jednotných kódů pro topografii a morfologii spolu s přesným slovním vyjádřením významně zjednodušuje a upřesňuje diagnostické závěry patologů. Navíc uvedení „oficiálních“ termínů pro jednotlivé typy nádorů a jednotný systém hodnocení jejich základních vlastností přispívá ke zlepšení komunikaci mezi patologi a klinickými lékaři.

**7. listopad
16:30 – 16:45**

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví WHO

Přednášející

doc. MUDr. Olga Švestková, Ph.D.

Klinika rehabilitačního lékařství 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

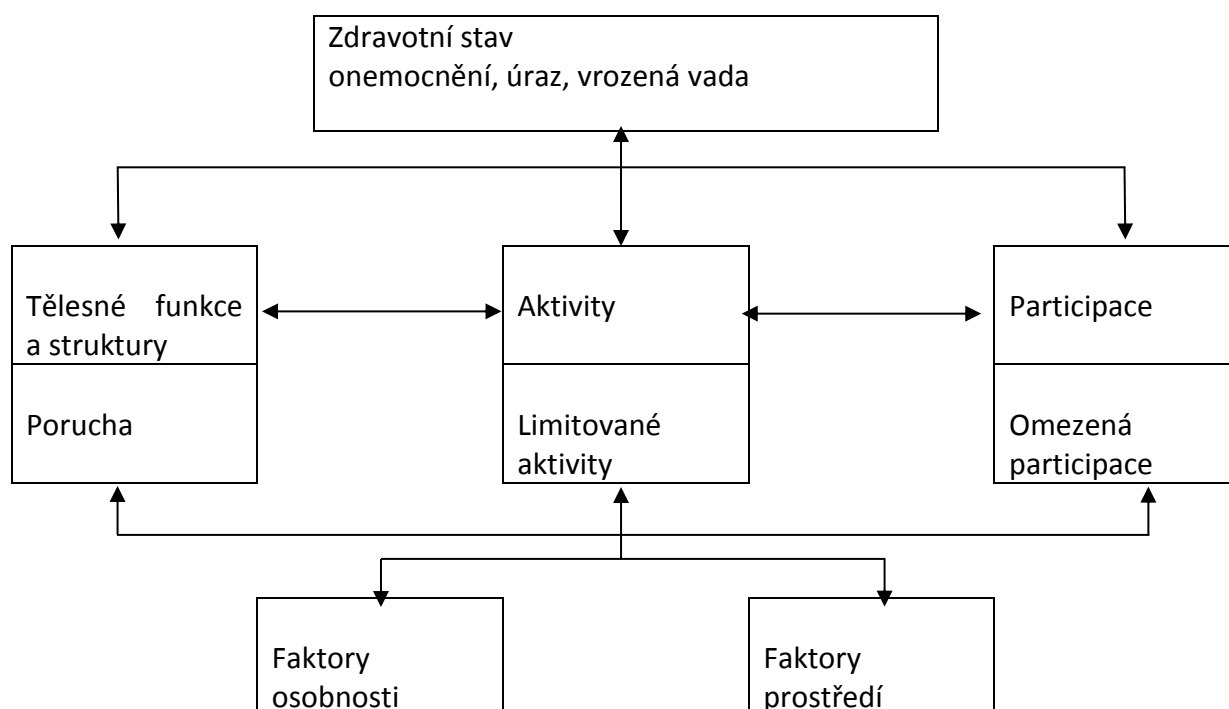
Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví WHO (MKF) vznikla po druhé světové válce. Její první verze Mezinárodní klasifikace impairment, disability a handicap byla publikována v roce 1980 a MKF byla schválena World Health Assembly v květnu roku 2001. Odehrával se posun od **medicínského modelu**, kde porucha je fyziologická a psychologická abnormalita, jejíž příčinou je onemocnění, úraz nebo vrozená vada a je nezbytné léčení ve zdravotnictví, k **sociálnímu a biopsychosociálnímu modelu**, kde u disability jde o znevýhodnění zapříčiněné „disabling situation“, tedy prostředím, které omezuje život občanů s funkčními problémy. Pojem disability nemá doposud v češtině jasnou konotaci a proto se domníváme, že je rozumné prozatím ponechat uvedený anglicismus disability. Termín „zdravotně postižený“ je nepřesný, někdy přímo zavádějící. Nejedná se o „nemocného člověka“.

U Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví (International Classification of Functioning, Disability and Health) (146) jde biopsychosociální model:

BIOPSYCHOSOCIÁLNÍ MODEL

problém osobnosti	a	sociální problém
léčení ve zdravotnictví	a	sociální integrace
individuální léčení	a	sociální pomoc (akce)
profesionální pomoc	a	skupinová zodpovědnost
změny osobnosti	a	změny prostředí
chování	a	zvyky, kultura
péče	a	lidská práva
zdravotní politika	a	politici
přízpůsobivost jednotlivce	a	změny společnosti

ICF BIOPSYCHOSOCIÁLNÍ MODEL

Tento posun se dlouhodobě odráží i v pohledu odborníků, kteří nevnímají osobu s disabilitou jako izolovaného jedince s tou, či onou diagnózou, ale jako někoho, jehož problémy jsou dány dynamickou interakcí mezi ním a prostředím, v němž žije. Dnes se hovoří ještě o dalším posunu, k modelu občanskému. Ten ovšem neznamená zavržení či nahrazení bioopsychosociálního modelu, ale jeho rozšíření o důraz na aktivní participaci občanů s disabilitou, kterou by měli odborníci i veřejnost podporovat, aby jim byla zaručena co nejvyšší dosažitelná míra autonomie, tedy rozhodování o vlastním osudu, a aby se mohli v co nejvyšší míře zapojit do života společnosti ve smyslu ekonomickém, sociálním i kulturním.

Cílem klasifikace MKF je poskytnout jednotný a standardní jazyk pro zdravotní kondici a se zdravím související oblasti. Domény MKF jsou popsány z hlediska orgánů, tělesných funkcí, osobnosti a společnosti.

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností a zdraví (ICF), vytváří koncepční rámec. Umožňuje lépe definovat a vyhodnotit pozitivní nebo naopak negativní dopady různých aspektů prostředí na participaci osob se zdravotním postižením – jak toto prostředí zmenšuje důsledky zdravotního postižení (facilitace), anebo jak je naopak umocňuje vytvářením nových překážek (bariéry). Čím lépe budou tyto údaje hodnotitelné, tím větší může být přínos pro rozvoj interprofesních a dobře integrovaných politik, od úrovně místní a regionální, přes národní až po evropskou.

Klasifikace MKF klasifikuje stupně disability a je využitelná při hodnocení stupně závislosti u občanů s disability. Je společným odborným jazykem všech osob zapojených do procesu rehabilitace.

Rehabilitace je kombinované a koordinované využití lékařských, sociálních, vzdělávacích a odborných opatření k výcviku nebo rekvalifikaci jedince na nejvyšší možnou úroveň funkčních schopností. Proces rehabilitace musí začít co nejdříve, musí být interprofesionální a individuálně zaměřený od narození až do smrti a trvá do té doby, dokud nedojde ke stabilizaci jeho funkcí.

Disabilita (definice podle klasifikace MKF) je snížení funkčních schopností na úrovni těla jedince nebo společnosti, která vzniká, když se konfrontuje zdravotní stav s bariérami prostředí.

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví se stala operativním a smysluplným nástrojem, použitelným pro evidenci incidence a prevalence různých disability, pro vědecký výzkum, pro úspěšnost systému zdravotnictví v jednotlivých zemích v oblasti klinické aplikace, v oblasti statistiky a sociálních služeb, vzdělávání a zaměstnávání občanů s disability. Využití klasifikace pomůže odborníkům vyčlenit koncepční nesrovnalosti, nekonsistence a dvojsmyslné hodnocení disability a poukáže na vztah mezi stavem funkčního zdraví a faktory prostředí. Umožní zavedení jednotného hodnocení funkčního zdraví a disability srovnatelného na národní i mezinárodní úrovni, zpřehlední a zjednoduší evropský systém sběru dat týkající se osob s disability.

Důležitá je i změna základní filosofie člověka s disability. Klasifikace ICF na něj pohlíží z hlediska „funkčního zdraví“, ale v určitých konkrétních situacích člověk může mít určité problémy - disability, které se podle klasifikace dají přesně procentuálně kvantifikovat a odstranit pomocí facilitátorů, aby člověk mohl plně využívat své „funkční zdraví“.

**7. listopad
16:45 – 17:00**

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, dotazník WHODAS 2.0 a související nástroje

Přednášející

MUDr. Petra Sládková, Ph.D.

Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN

WHODAS II (World Health Organization Disability Assessment Schedule) je subjektivní sebehodnotící nástroj pro hodnocení disability vytvořený ve spolupráci s WHO.

Respondenti sami určují míru obtíží, které mají při provádění běžných denních činností. Při hodnocení se zohledňuje používání zdravotních pomůcek a/nebo využívání pomoci druhé osoby. Dotazník obsahuje 6 důležitých domén: porozumění a komunikace, mobilita, sebeobsluha, vztahy s lidmi, životní aktivity (domácnost, práce, škola) a účast (participace) ve společnosti. Vybraných 6 domén poskytuje detailní informace o funkčních schopnostech pacientů. Pacienti posuzují stupeň svých obtíží pomocí 5 bodové škály, hodnotí se celkové dosažené skóre pacientů.

SF – 36 (Short Form) je sebehodnotící dotazník hodnotící kvalitu života, fyzický stav i duševní. Dotazník obsahuje 36 položek rozdělených do 8 oblastí, používá se 5 bodová hodnotící škála. Maximální počet je 100 bodů, výsledek 50 bodů a méně je pod normou obecné populace.

7. listopad
17:00 – 17:10

Funkční míra nezávislosti – měřicí nástroj v posouzení soběstačnosti

Přednášející

Mgr. Anna Krulová

Bc. Mária Krivošíková M.Sc.

Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN

Soběstačnost je schopnost člověka uspokojovat samostatně obvyklé potřeby v daném konkrétním prostředí. Aby ergoterapeutická intervence mohla být přizpůsobena potřebám osob s disabilitou, je důležité posouzení soběstačnosti. Soběstačnost můžeme stanovovat pomocí hodnocení, škál či jednoduchých testů. Jedním z nich je i Funkční míra nezávislosti (FIM).

FIM je součástí jednotného systému zpracování dat v rehabilitaci. Je určen ke stanovení stupně poruchy, změn v průběhu rehabilitace a k hodnocení efektivnosti rehabilitačních programů. Lze ho používat u různých diagnostických skupin. Hodnotí celkem 18 položek v 6 oblastech (osobní péče, kontrola sfinkterů, přesuny, lokomoce, komunikace, sociální schopnosti). Každá položka se hodnotí na sedmibodové škále (1= celková závislost, 7= celková nezávislosti). 7 funkčních stupňů určuje množství požadované asistence v jednotlivých položkách. Z důvodu vyšší citlivosti FIMu se při bodování doporučuje oddělit fyzické (pohybové) položky, kterých je celkem 13 a položky psychosociální, kterých je 5. Vyšší bodové hodnocení tedy znamená menší množství asistence druhé osoby. Informace, potřebné k provedení hodnocení lze získat z dokumentace, nebo na základě rozhovoru s pacientem, či pozorováním při činnosti.

Výhodou FIMu je, že pokrývá širší spektrum aktivity (fyzické a psychosociální položky včetně komunikace), je objektivní pro hodnocení změn ve výkonu pacienta v průběhu rehabilitace. Studie potvrzují, že celkové hodnocení FIMu při vstupu poskytuje prediktivní informace pro další postup a výstupy rehabilitace. Další výhodou je možnost stanovení počtu hodin asistence podle celkového výsledku FIMu.

7. listopad
17:10 – 17:30

Barthelové test a další objektivizující škály v ošetrovatelství

Přednášející

doc. PhDr. Andrea Pokorná, Ph.D.

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Využívání měřících technik, testů a screeningových nástrojů je v současné ošetrovatelské klinické praxi značně heterogenní a podléhá lokálnímu know-how daného pracoviště (místa poskytování péče). Mezi hlavní problematické oblasti patří využívání nejednotných kriteriálních parametrů a cut off pointů v rámci obdobných, či totožných hodnotících nástrojů, ale také využívání nestandardně přeložených variant zahraničních nástrojů, či dokonce tvorba vlastních většinou nedostatečně validizovaných škál.

Vhodným strategickým řešením je stanovení minimální baterie posuzovacích nástrojů k hodnocení stavu pacienta a rozsahu potřeby dopomoci, poskytovaných intervencí, či míry sebeděče. Základem „nápravných opatření“ je kontinuální vzdělávání zdravotnických pracovníků ve využívání vhodných hodnotících nástrojů a škál a dostupný přehled validizovaných nástrojů schválený na národní úrovni obecně akceptovanou entitou v rezortu, jakou je MZ ČR a ÚZIS ČR.

8. listopad
9:00 – 9:30

CZ-DRG návrh systému klasifikace

Přednášející

RNDr. Tomáš Pavlík, Ph.D.

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, Masarykova univerzita

Pacientské klasifikační systémy mají ve většině vyspělých zemí důležitou úlohu v monitoringu a financování zdravotní péče s tím, že nejčastěji jsou tyto systémy využívány v akutní lůžkové péči. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR vytvořil v souladu s §41a zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění první verzi klasifikačního systému hospitalizačních případů CZ-DRG pro klasifikaci pacientů v rámci akutní lůžkové péče v ČR. Systém CZ-DRG je založen na hierarchickém třídění jednotek klasifikace, kterými jsou tzv. hospitalizační případy, do výsledných jednotek (skupin) systému, tzv. Diagnosis Related Group (DRG), volně přeloženo skupin klinicky příbuzných diagnóz. Klasifikace probíhá podle předem stanovených kritérií, tedy známých klasifikačních pravidel, s využitím primárních klasifikací a dalších charakteristik případu. Systém CZ-DRG byl vyvinut v rámci projektu DRG Restart pro pilotní implementaci a validaci v rámci sítě referenčních nemocnic v roce 2018.

8. listopad
9:30 – 10:00

CZ-DRG oceňování hospitalizačních případů

Přednášející

Ing. Markéta Bartůňková

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

V klasifikačním systému hospitalizačních případů CZ-DRG tvoří klasifikace ekonomických zdrojů a pracovišť společně se zvolenou kalkulační metodou ABC nosné pilíře ke stanovení nákladové hodnoty hospitalizačních případů v akutní lůžkové péči. Výsledné ocenění jednotlivých hospitalizačních případů představuje základnu pro stanovení relativní nákladovosti nových skupin klasifikačního systému CZ-DRG.

8. listopad
10:00 – 10:20

Klasifikace zdravotnické techniky – přístupy a problémy

Přednášející

prof. Ing. Peter Kneppo, DrSc.

Fakulta biomedicínského inženýrství - ČVUT

V současném zdravotnictví se stále zvyšuje role zdravotnické techniky při poskytování zdravotní péče. Na rozdíl od léků či diagnóz, zdravotnická technika nemá světově uznávaný jednotný klasifikační systém. Ve světě se využívá různorodá skupina klasifikačních systémů přímo či nepřímo zaměřených na zdravotnickou techniku. Jednotlivé klasifikace se aplikují v různých oblastech: regulace, evidence, bezpečnost, úhradové mechanismy apod. V podmínkách ČR dosud neexistuje jednotný „standard“ v této oblasti. Jednotlivé organizace používají různé číselníky/klasifikátory zdravotnické techniky v rámci své činnosti. Pokusem o sjednocení stávajících přístupů byl projekt ÚZIS ČR zaměřený na kategorizaci a oceňování zdravotnické techniky a prostředků. Současná podoba české kategorizace se však charakterizuje několika problémy ohrožující následné využití v praxi. Z těchto důvodů kolektiv ÚZIS ČR stojí před náročnými výzvami v rámci dalšího rozvoje jednotné klasifikace zdravotnické techniky.

8. listopad
10:20 – 10:40

Seznam zdravotních výkonů – historie, možnosti kultivace, výzvy

Přednášející

Mgr. Pavlína Žilová

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví, kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami vznikla v roce 1998, od té doby bylo vytvořeno již 20 novel, nicméně ani po těchto změnách není Seznam zdravotních výkonů v ideální podobě. Do budoucna by se měla připravit velká novela, která by měla zdravotní výkony a jejich bodové ohodnocení přiblížit více realitě. Je ale otázkou, zda takto rozsáhlé změny budou mít politickou podporu.

8. listopad
11:00 – 11:20

ICHI, mezinárodní standard pro popis poskytnuté péče

Přednášející

MUDr. Irena Rubešová

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

International Classification of Health Intervention (zkratka ICHI, v překladu mezinárodní klasifikace zdravotních intervencí) patří do rodiny klasifikací, které vyvíjí a spravuje Světová zdravotnická organizace (WHO). Cílem WHO je na celosvětové úrovni sjednotit kódování zdravotnických intervencí a tím umožnit mezinárodní hodnocení a srovnávání poskytované zdravotní péče. ICHI bude sloužit k popisu všech úkonů, se kterými přichází pacient ve zdravotním systému do styku: tedy nejen chirurgické výkony, zobrazovací diagnostika, ale i primární péče, nebo ošetřovatelství či komunitní služby. Pracovní skupina při WHO vyvíjí ICHI od roku 2006. V současné době je k dispozici beta verze, se schválením oficiální podoby klasifikace se počítá v roce 2019.

8. listopad
11:20 – 11:40

Klasifikace hospitalizačních procedur – základní principy, nástroje pro asistované kódování

Přednášející

MUDr. Pavlína Vyhnanovská, Ph.D.

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Navržená klasifikace umožňuje standardizovaný členěný popis zdravotních procedur (tj. intervencí, výkonů). Každé proceduře je přiřazen 7-místný kód. Kód odráží zařazení v základním klasifikačním stromu. Každá z pozic kódu představuje dimenzi, jejíž obsah je standardizován číselníky. Číselník je seznam standardních hodnot pro danou konkrétní dimenzi. Přesné zařazení procedury do hierarchického stromu umožní získat informaci o anatomii (orgánový systém, orgán) a typu procedury včetně přístupu, kterým byla procedura vykonána.

pro automatizované kódování příčin smrti. Příspěvek představuje vybraná pravidla pro výběr základní příčiny smrti uvedená v Instrukční příručce 10. revize mezinárodní statistické klasifikace nemocí ve verzi, která vejde v platnost k 1. 1. 2018. Dále se zabývá problémy provázející kódování a zpracování příčin smrti včetně uvedení příkladů a seznamuje s validačními nástroji a systémem kontrol.

8. listopad
11:40 – 12:00

Ukázka identifikace/kódování klinických situací v různých klasifikačních systémech zdravotních intervencí

Přednášející

MUDr. Miroslav Zvolský

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

V České republice je používán pro kódování/identifikaci zdravotních intervencí Seznam zdravotních výkonů (SZV). Ústav zdravotnických informací a statistiky připravuje národní Klasifikaci hospitalizačních procedur (KHP) na kvalitativně odlišném základě. V zahraničí existují desítky různých klasifikačních systémů pro tuto oblast, reagujících na odlišné nastavení zdravotních systémů v jednotlivých zemích i reálně na spektrum zákroků, které se v dané zemi běžně provádějí, nebo které jsou hrazeny z prostředků zdravotního pojištění. Pro tvorbu KHP byla provedena rešerše některých systémů (Francie, Skandinávie, Slovensko), existence dalších (např. Austrálie, USA, Německo) byla brána v úvahu. Světová zdravotnická organizace vytváří mezinárodní standard kódování zdravotních intervencí pod názvem International Classification of Health Interventions (ICHI). V prezentaci budou předvedeny ukázky zákodování klinických stavů prostřednictvím uvedených klasifikačních (kódovacích) systémů.

8. listopad
12:00 – 12:30

Výběr základní příčiny smrti a kvalita vyplnění LPZ

Přednášející

Bc. Kateřina Alexanderová
Mgr. Magdaléna Baštecká
Český statistický úřad

Příspěvek se zabývá pravidly pro výběr základní příčiny smrti, která je prezentována v oficiální statistice příčin smrti, a kvalitou vyplnění listu o prohlídce zemřelého (LPZ). Cílem je také seznámit se s rozsahem využití dat LPZ pro statistické účely a se způsobem zpracování příčin smrti na Českém statistickém úřadě (ČSÚ) včetně využití mezinárodního softwaru IRIS pro automatizované kódování příčin smrti. Příspěvek představuje vybraná pravidla pro výběr základní příčiny smrti uvedená v Instrukční příručce 10. revize mezinárodní statistické klasifikace nemocí ve verzi, která vejde v platnost k 1. 1. 2018. Dále se zabývá problémy provázející kódování a zpracování příčin smrti včetně uvedení příkladů a seznamuje s validačními nástroji a systémem kontrol.

8. listopad
13:30 – 14:00

Kategorizace zdravotnických prostředků z pohledu VZP ČR

Přednášející

Ing. Zuzana Ticháčková

Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Příspěvek popisuje současný stav kategorizace zdravotnických prostředků z pohledu Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR. Hodnotí výstupy projektu „Kategorizace a ocenění zdravotnické techniky a zdravotnických prostředků“, který byl řešen ve spolupráci s Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR v letech 2014 až 2016 a poskytuje možný pohled do budoucna.

8. listopad
14:00 – 14:20

Metodika kódování IR-DRG pro rok 2018, nástroje pro kódování, vzdělávací aktivity

Přednášející

Mgr. Petra Przczková

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Pro správné vykázat hospitalizace zdravotní pojišťovně je potřeba ovládat množství zákonitostí a pravidel uvedených v metodických materiálech aktualizovaných pro daný rok. Jedním ze stěžejních podkladů je především Metodika kódování diagnóz pro využití v IR-DRG, která kromě obecných pravidel pro kódování diagnóz přináší i speciální pravidla pro kódování převážně problémových diagnóz. V systému IR-DRG je jako kódovací nástroj použita Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů - 10. revize (MKN-10). Proces kódování se tedy řídí nejen pokyny obsaženými v MKN-10 ale také pravidly uvedenými v Metodice kódování diagnóz pro využití v IR-DRG, přičemž pravidla platné Metodiky kódování jsou nadřazená pravidlům v MKN-10. Současná aktualizace Metodiky kódování proběhla v souladu s harmonogramem procesu aktualizace metodických materiálů Klasifikace hospitalizovaných pacientů IR-DRG pro rok 2018 (verze 015).

Příspěvek prezentuje změny provedené v Metodice kódování pro rok 2018 a rovněž upozorňuje na aktualizaci samotné MKN-10, která k 1. 1. 2018 obsahuje řadu převážně drobných změn.

8. listopad
14:20 – 14:30

Národní pravidla kódování diagnóz dle MKN-10

Přednášející

MUDr. Miroslav Zvolský

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-10) obsahuje vnitřní pravidla pro kódování nemocnosti a úmrtnosti a obecná pravidla pro použití klasifikace jako celku. Specifické použití MKN-10 pro jednotlivé sběry dat sebou ale nese požadavky na vyjasnění některých postupů a oblastí nad rámec těchto pravidel. Část pravidel vyplývajících z použití MKN-10 pro vykazování akutní lůžkové péče pro potřeby zařazování hospitalizačních případů v klasifikaci IR-DRG obsahuje dokument "Metodika kódování diagnóz pro využití v IR-DRG". Přesto existují některé sporné oblasti, které nejsou v oblasti vykazování lůžkové péče pokryty. Iniciativou některých poskytovatelů zdravotních služeb vznikl tzv. Kodéřský manuál, který se od roku 2015 snaží dále rozvíjet ÚZIS ČR v rámci projektu DRG Restart. Nová pravidla by měla řešit sporné otázky a přizpůsobit pravidla kódování nově vyvíjené klasifikaci hospitalizačních případů CZ-DRG.

8. listopad
14:30 – 14:50

Tvorba pravidel kódování novotvarů pro systém CZ-DRG

Přednášející

MUDr. Jiří Šedo, Ph.D.

Masarykův onkologický ústav

Klasifikace novotvarů dle aktuálně platné verze MKN klasifikace obsahuje celou řadu výzev spočívajících jednak přímo v samotných pravidlech, která jsou v některých bodech poměrně nejasná a dokonce i někdy navzájem v rozporu. Pro potřeby CZ-DRG vyvstala v první řadě nutnost sjednotit výklad některých konkrétních problematických pravidel.

Dále se však také ukázalo, že v případě relativně malých úprav určitých pravidel by se výrazně zvýšila výtěžnost sbíraných dat.

První z těchto oblastí navrhovaných k úpravě je problematika kódování lokalizace primárního tumoru, pokud je poskytována léčba pro novotvar, jež už v primární lokalizaci není přítomen. To je obzvláště problémem v případě systémové protinádorové chemoterapie, která s léčbou primárního tumoru i tak velmi úzce souvisí a pravidlo tedy neodpovídá reálné praxi.

Dále se jedná o problematiku kódování sekundárních novotvarů, neboli metastáz. Zde je velkým problémem pravidlo, které umožňuje jejich kódování pouze v případě nádorů nejasného origa.

Třetím problémem jsou pravidla kódování novotvarů v situaci, kdy ještě neznáme povahu nádoru - zda je benigní či maligní.

Cílem naší snahy je pravidla upravit do podoby, která poskytne maximální výtěžnost dat u pacientů s nádory.

8. listopad
14:50 – 15:10

Pravidla pro kódování diagnóz u onemocnění nervové soustavy v systému CZ-DRG

Přednášející

MUDr. Michal Pelíšek
Nemocnice Strakonice

Sestavení kapitoly Kodérského manuálu týkající se onemocnění nervové soustavy bylo komplikováno zejména nesouladem mezi aktuální podobou MKN-10 v řadě subkapitol a dynamicky se rozvíjejícím oborem s tvorbou nových odborně respektovaných klasifikací. Vzájemnou komunikací mezi autorem G kapitoly a odbornou společností bylo dosaženo shody například u kódování epilepsií nebo neuroboreliózy. Dále budou prezentovány některé sporné a delší dobu diskutované neurologické kodérské problémy. Přednášející (neurolog) současně představí část I kapitoly, která se týká kódování cévních onemocnění mozku.

8. listopad
15:20 – 15:40

Pravidla pro kódování diagnóz u onemocnění oka v systému CZ-DRG

Přednášející

MUDr. Pavel Turek
Nemocnice Znojmo

Pro VII. kapitolu „Nemoci oka a očních adnex“ (H00-H59) platí obecná pravidla kódování. Kapitola neobsahuje konfliktní nebo sporné diagnózy. U některých očních onemocnění je v současnosti používána odborná terminologie, kterou v abecedním ani tabelárním seznamu MKN-10 nelze dohledat nebo jen velmi obtížně. V těchto případech je v kodéřském manuálu doplněno vysvětlení s příklady.

Pravidla pro kódování očních onemocnění jsou primárně určena pro kodéry nelékaře. Jsou zaměřena na současnou terminologii používanou v oftalmologii. Pomáhají kodérovi orientovat se v odborných termínech a v běžně používaných zkratkách. Omezují potřebu kodéra hledat neznámé pojmy a zkratky na internetu, případně kontaktovat ošetřujícího lékaře za účelem vysvětlení pojmů v dokumentaci.

8. listopad
15:40 – 16:00

Pravidla pro kódování diagnóz u onemocnění oběhové soustavy v systému CZ-DRG

Přednášející

MUDr. Martin Papáč, MBA

Institut Klinické a Experimentální Medicíny

V úvodu jsou uvedené obecné poznámky ke kódování kardiovaskulárních nemocí dle kapitoly IX. MKN-10. Důraz je věnován zastaralosti klasifikace, zejména u revmatických onemocnění endokardu, které se v současné době vyskytují pouze sporadicky. U ischemických nemocí a u arytmií, stávající klasifikace nedostatečně reflektuje aktuální vývoj v této klinické oblasti, zejména v souvislosti s rozvojem nových diagnostických postupů a terapeutických katetizačních intervencí, jako jsou radiofrekvenční ablace. MKN-10 obsahuje řadu diagnóz, ke kterým je obtížné přiřadit ekvivalentní klinický stav a jsou obecnějšího rázu, jako například: I51.6 Kardiovaskulární nemoc NS, nebo I51.9 Nemoc srdce NS. Základním doporučením je obecné kódy nepoužívat, pokud to je možné. Na všechny problematické okolnosti a na jasné chyby v klasifikaci, autor upozorní a doporučí způsob vykazování adekvátních kódů. V závěru vystoupení je doporučení ke zvýšení "klinického" charakteru MKN-10 klasifikace, ke které by mělo dojít při její aktualizaci.

8. listopad
16:00 – 16:15

Představení aktualizace Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-10) pro rok 2018

Přednášející

Mgr. Dalibor Slovák

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

K 1.1.2018 vstupuje v platnost nová aktualizace MKN-10. V Tabelární části došlo k zapracování změn schválených Světovou zdravotnickou organizací (WHO) pro roky 2015-2018, k opravě pravopisných a typografických chyb, k částečnému terminologickému sjednocení a ke sjednocení používání latinských a anglických termínů. V Abecedním seznamu se jednak promítly všechny změny provedené v Tabelární části, jednak zde byly doplněny některá chybějící nebo neúplná hesla, z těch obsáhlejších lze zmínit Hepatitida, Novotvary a Stavby vzniklé v perinatálním období. Další kultivaci a doplnění Abecedního seznamu, který by měl fungovat jako komplexní slovník medicíny, se hodláme věnovat v dalších letech. Značných změn doznala rovněž Instrukční příručka, kde na rozsáhlé změny schválené WHO navázala v českém vydání velká pravopisná, stylistická a terminologická revize.

8. listopad
16:15 – 16:30

Informace o výukovém programu MKN-10 (ICD-10 Training Tool)

Přednášející

PhDr. Petra Nováková

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Výuka kódování prostřednictvím Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů, 10. revize (MKN-10), je důležitým prvkem jak k implementaci klasifikace v České republice, tak jejího použití při sběru přesných dat z klinické praxe pro potřeby ekonomického i epidemiologického výkaznictví. Výukový program pro kódování diagnóz podle MKN-10 vytvořila Světová zdravotnická organizace a kolektiv autorů ÚZIS spolu s externími spolupracovníky tento výukový program přeložil do českého jazyka a provedl aktualizace podle platné verze MKN-10. Zpřístupnění výukového programu je plánováno během měsíce listopadu roku 2017 na webových stránkách www.uzis.cz.

Program je určen zejména osobám, které používají MKN-10 ale lze ho doporučit všem zájemcům o klinické kódování, protože samotná forma programu je uzpůsobena jak osobám s lékařským vzděláním, tak osobám s minimálními nebo žádnými odbornými znalostmi. E-learning také obsahuje samotnou speciální verzi zaměřující se na osoby vyplňující List o prohlídce zemřelého.

Výhodou výukového programu je možnost postupovat při samostudiu tempem, které uživateli vyhovuje. Jednotlivé části si je tak možné procházet opakovaně a k ověření znalostí použít kontrolní testy a cvičení, jejichž výsledky slouží jako vodítko pro uživatele.

Poznámky